

Brennende engasjert

Tone Steinsland brenner for mye: norsk eggproduksjon, den norske felleskapsmodellen, Hognestad skule, bærekraft og idrett for å nevne noe. Men politikerplanene har hun lagt på hylla, foreløpig.

TEKST OG FOTO: DAGFINN HAUGE

Jeg trakk meg fra lista til Arbeiderpartiet rett før valget i 2019, fordi jeg ble valgt inn i konsernstyret til Nortura. For meg hadde det ikke latt seg kombinere å drive egen bedrift, sitte i styret i det selskapet som faktisk er det 38. største selskapet i Norge målt i omsetning og samtidig være aktiv i politikken.

- Hvorfor ville du bli politiker?
- Målet i seg selv var ikke å bli politiker, men jeg er nok grunnleggende interessert i politikk. I tillegg er jeg opplært til at man må engasjere seg for å kunne påvirke. Det nytter ikke å stå på sidelinjen og jamre.
- Jeg driver en landbruksbedrift, noe som betyr at driften må innrettes etter en del politiske rammevilkår, derfor blir politikk også «business» for meg.
- Utenom å ha bodde mange år i Australia, har jeg også et stort nettverk internasjonalt gjennom familie, utdanning og jobb. Dette har gitt meg en innsikt, som gjør at jeg er stor fan av den norske samfunnsmodellen. Med en sterk velferdsstat i bunn, ligger alt til rette for å kunne bygge et godt samfunn. Da jeg vurderte politikken, var det også fordi jeg ønsket å bidra til å sikre at systemet og verdiene våre ikke forvitrer. Det betyr ikke at jeg mener alt skal være som det var før, for dersom samfunnsmodellen vår

blir utnyttet i for stor grad, uten at den generer hva den er tiltenkt, tror jeg veien er kort at til både skoler og sykehus blir privatisert, noe som i neste omgang vil gjøre forskjellene mellom nordmenn større.

PRØVEPROSJEKT: NORGE
Frem til hun var 29 år, brukte Tone lite energi på å tenke på om hun skulle overta familiebedriften eller ikke. Foreldrene hennes var fortsatt under 50 år gamle, og som ungdom så odelsjenta på helgejobben som eggplukker, og ukejobben som eggselger, mer som enn inntektskilde enn en framtidsdrøm.
Fram til hun ble gravid med eldste dattera, hadde hun heller ikke spesielt lyst å forplikte seg til å bli værende hverken på Jæren eller i Norge. Tone og mannen flyttet til Norge fra Australia som et prøveprosjekt. De var enige om at det var midlertidig og at andre land mest sannsynlig skulle utforskes om litt.
I prøveprosjekt Norge, ordnet det seg midlertid kjøpt med spennende jobber for dem begge. Han havnet i oljå, og hun ganske tilfeldig i Kverneland Group som har sterke relasjoner til landbruket.
– Kverneland Group er i dag et spennende globalt selskap, som er mye mer enn «plogfabrikken» slik som vi

TETTpå

Navn	Tone Steinsland
Alder	46 år
Bosted	Steinsland/ Hognestad
Stilling	Daglig leder
Sivil-stand	Gift. Tre barn.

jærbuer ofte assosierer det med. Jeg ville aldri vært uten erfaringene jeg fikk der, og tiden der skal ha det meste av æren for at mitt framtidsvalg til slutt falt på odelen og familiebedriften hjemme på Steinsland. I dag kjennes det vanvittig interessant og meningsfylt å få utvikle driften vår videre, samt spille en viktig rolle i norsk eggnering.

INN MED NY EIER
For to år siden solgte Steinsland-familien to tredeler av aksjene i Steinsland & Co til Nortura.
– Det har vært positivt å få en ny eier i selskapet. Vi opplever Nortura som en seriøs og langsiktig

samarbeidspartner med solide verdier i bunn. Nortura er eid av 16.000 norske bønder, så i utgangspunktet har vi jo fått vanvittig mange eiere med på laget. I det daglige driver vi som før, men vi er heldige som har fått et profesjonelt styre som har en kompetanse som bidrar til å styrke Steinsland.

90 MÅLJORD

– *Hva synes du om bedriften farfar og far din bygde opp?*

– Det ligger mye hardt arbeid og viktige beslutninger bak at bedriften vår i år er inne i sitt 72. år. Farmor og farfar startet det hele da de fikk 90 mål med jord av oldefaren min. Tenk at de startet med to tomme hender, hest og kjerre. De bygde først løa og så bolighuset hvor de begynte å klekke kyllinger i det som i dag er mor og far sin kjellerstue. Jeg tenker at de må ha hatt mye mot og gründerånd for å gå i gang med dette. Farfar og far klarte å henge med i utviklingen, og jobbet bedriften opp til å bli en av Norges største leverandører av kyllinger. Det er jo ganske kult.

– Og jeg har stor respekt for valgene de tok. For eksempel var det helt riktig å legge ned avlsarbeidet vi hadde drevet selv fram til 1994 og heller inngå et samarbeid med tyske Lohmann som da var, og fortsatt er, verdensledende på avl. Det var også framtidsrettet og klokt å bygge det aller første frittgående oppdrettet til verpehøns for mer enn 20 år siden. I dag er dette normalen, selv om mange var skeptiske på den tiden.

– *Fortell litt om din oppvekst, skole og fritid.*

– Jeg vokste opp på Steinsland. Foreldrene jobbet hjemme i bedriften på gården. Besteforeldrene bodde også her. Det var trygt og godt.

– Første klasse på Hognestad skule husker jeg som skummelt, men de neste fem årene var trygge og gode. På fritiden var det fotball og turn, og litt håndball og svømming.

– Da jeg spilte fotball på Hognestad tapte vi alt. Så gikk jeg over til Bryne. Da vant vi alt. Jeg vet ikke hva som var kjekkest.

Etter tre fantastiske år på Time ungdomsskule med nye venner og større miljø, gikk hun første året på Bryne vgs. Så begynte utferdstrangen å vokse, og Tone valgte å begynne på St. Olavs videregående skole i Stavanger det andre året.

– Jeg stod opp i 6-tiden og tok den første bussen som gikk om morgenen. Vekkerklokka lå under senga slik at jeg måtte ut av senga for å skru den av. Det gikk ikke flere busser om jeg forsov meg.

– *Men er det ikke en motsetning at du som selv ville ut fra bygda og gå på skole, nå står på for å bevare den lille bygdebarneskolen?*

– Noen tenker kanskje det. Men sannheten er jo at for de fleste er det stor forskjell på utferdstrang når en er seks år og når en er tenårings.

– Jeg mener derfor at det er ekstra viktig at politikerne og andre voksne som har påvirkningskraft evner å vektlegge hva som faktisk vil være barnas beste, istedenfor å vurdere saken fra eget ståsted. En skal heller ikke kimse av verdien av et levende og aktivt lokalsamfunn. Det blir litt for dumt når noen hevder at ved å legge ned en liten skole, kan man for eksempel realisere verdier til å bygge

en svømmehall til 200 millioner. Sannheten er jo at det en kunne spart er småpenger, det ville ikke engang munnet til å dekke årlig drift av en svømmehall.

– Se heller på verdien av at Hognestad skule er driftet godt. Det er en attraktiv arbeidsplass, derfor har skolen bare fagutdannede lærere. Resultatene er over snittet, trivselen god og det er lite mobbing.

SØKTE SEG TIL SOL OG VARME

Etter videregående søkte Tone seg inn på universitetet i Australia. Hun droppet planen om å studere i England, for hun ville til en plass med finere vær. Og varmt vær og mye sol finner du i Perth i Australia.

«Mamma- og pappdalten» valgte altså å reise til den andre siden av jordkloden for å studere.

– Foreldrene mine heiet på meg, men var også tydelige på at det var ingen skam å komme hjem hvis jeg ikke trivdes. Jeg tror at jeg til og med overrasket meg selv når jeg ble der i seks år, og på et tidspunkt vurderte å bosette meg i Australia.

Tone tok bachelor-studiet i Business med fordypning i ledelse og internasjonalisering. Så ble det Master-studier i internasjonale relasjoner.

– *Nevn tre ord som beskriver deg?*

– Optimistisk, livsnyter og engasjert.

– *Styrke og svakheter?*

– Utålmodig og rastløs. Jeg liker å få ting unna fort og er dårlig på byråkratiske prosesser. Så har jeg en styrke i å være opptatt av å se helheten og ikke henge meg opp i detaljer. Jeg jobber best under press og blir ikke stresset av å ha mange baller i lufta.

– *Hva har vært det viktigste valget du har tatt i livet så langt?*

– Det var å reise til Australia. Jeg lærte vanvittig mye de årene. I tillegg traff jeg jo også mannen min som er far til mine tre barn på nå 11, 16 og 17 år.

– *Hvilke verdier er viktigst for deg?*

– Ærlighet, åpenhet og felleskap. Leve livet i nuet, gjennomføre ideer du har lyst til og ikke utsette ting. Det er viktig å gjøre kjekke ting i hverdagen og ikke bare glede seg til noe i fremtiden.

– *Hvordan ser en hverdag ut for deg?*

– Den ser forskjellig ut hver dag, ingen uke er lik, og jeg har mer enn nok å fylle dagene med. Det er ingen åtte-til-fire-jobb. Derfor er jeg heldig som driver bedriften sammen med resten av familien min. Vi har 80 kunder fordelt over hele landet som vi skal følge opp, i tillegg til daglig drift og samarbeid med aktører i næringen både her hjemme og internasjonalt. En del av tiden min går også med til å være tillitsvalgt i landbruket.

– Jeg har vært tillitsvalgt i en eller annen form helt siden jeg kom inn i driften. Men i løpet av 2025 er det slutt og jeg ser frem til å kunne omdisponere tiden min.

– *Hva motiverer deg til å bli bedre i det du gjør?*

– En blir ikke utlært når en jobber med dyr. Jeg vet at jobben vi gjør på Steinsland spiller en stor rolle videre i verdikjeden på egg. Derfor er det motiverende å jobbe for å stadig forbedre dyrevelferden og gjøre justeringer i driften.

– *Hvilken prestasjon er du mest stolt av?*

– At vi har klart å implementere kjønnssortering av rugeegg i rekordfart.

– *Hva er det viktigste du har lært i løpet av din karriere?*

– Ingenting skjer av seg selv. Det handler ikke om å ha flaks eller ikke. Det handler om hardt arbeid og stein på stein. En må våge å feile for å lykkes.

– *Hva synes du er de viktigste egenskapene til en leder?*

– Tenke langsiktig, sette mål og retning. Ha gjennomføringskraft. Være nysgjerrig på endring og søke ny kunnskap; «det som er godt nok i dag, vil ikke være godt nok i morgen».

– *Har du noen forbilder?*

– Foreldrene mine. Begge har en masse energi og hatt en stor drivkraft til å stå på i både motgang og medgang. Far er helten. Mor er en omsorgsperson, sporty og sprek.

”

Egg funker både til hverdag og fest, så ingen dag uten naturens egen vitaminpille

STONE STEINSLAND

– *Hva liker du å gjøre på fritiden?*

– Når du driver med dyr er du på jobb 24/7, men det går fint an å kombinere det ansvaret med å gode øyeblikk i hverdagen. Familie og nære venner kommer først. Jeg liker aller best å treffe dem over et godt måltid med rom for gode samtaler.

– For to år siden opererte jeg en akutt prolaps, og selv om operasjonen var vellykket sliter jeg enda med en nerveskade i foten. Målet er å få gang på foten igjen slik at jeg kan ta opp igjen jogging som er en unik måte å lufte hode på etter en travel arbeidsdag. I mellomtiden nøyer jeg meg å trene på SATS og heie på sidelinja når minstemann spiller fotballkamper.

– *Favorittmåltid?*

– Jeg elsker asiatisk mat til fest.

– *Og hvor mange egg spiser du til dagen?*

– Egg funker både til hverdag og fest, så ingen dag uten naturens egen vitaminpille. Tenk at ved å spis ett egg, får vi i oss absolutt alt vi trenger av vitaminer i løpet av en dag utenom vitamin C. I tillegg er egg en superbillig proteinkilde.

– *Når du har ferie, hvor går turen?*

– Helst til sol, strand og varme. Sardinia i Italia er en favoritt. Jeg elsker selvsagt Australia, og så er det kjekt å treffe familien til mannen min i Zimbabwe.

– *Noe sted du ønsker å reise til?*

– Jeg har vært i alle verdensdeler, og de fleste stedene jeg har drømt om. Norge og verden er full av fine steder med flotte mennesker. Jeg er nok mer fan av litt små og ukjente steder, mer enn store turistmagnetene.

– *Velg deg et annet yrke?*

– Under studietiden var den store drømmen å få en jobb i FN.

– *Er det en sak du brenner for?*

– Mange. For eksempel den norske fellesskapsmodellen, bærekraftig matproduksjon og omdømme til landbruket. Jeg brenner for at vi skal velge norsk mat.

– *Hva gjør deg sint?*

– Arroganse, bedrevitere, maktmisbruk og løgn. Jeg har temperament, men er aldri langsint.

– *Hva gjør deg lykkelig?*

– Mange hverdagslige ting. Alt fra at sola skinner, tid med barna, at jeg kan drikke en kopp kaffe i fred og ro. Jeg blir alltid glad i løpet av en dag, og da er det de små tingene som ofte gir meg glede.

– Og så er det viktig å ikke bekymre seg og bruke energi på det en ikke kan gjøre noe med. En bestemmer selv hvordan en vil ha det, lære av dumme ting for så å legge det bak seg.

– *Noe spesielt du ser fram til?*

– Jeg ser frem til å avslutte tillitsvervene i landbruket. Det var viktig for meg å slutte av før jeg gikk lei og strikken ble dratt for langt. Å lukke noen dører, betyr jo at andre kan åpnes.